

Handläggare: Örjan Lönngren
Telefon: 08 508 28 173

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-09-27 P 22

Klimat- och energistrategi för Stockholms län

Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr. 315-1490/2011

Förvaltningens förslag till beslut

1. Tillstyrka remissen med de synpunkter som anförs i detta remissvar
2. Justera beslutet omedelbart

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen har till Miljö- och hälsoskyddsnämnden skickat en remiss på Klimat- och energistrategi för Stockholms län med svarstid 15 september 2011. Förvaltningen har begärt och beviljats förlängd svarstid till nämndens sammanträde 2011-09-27.

Klimat- och energistrategin för Stockholms län innehåller förslag till regionala klimatmål samt ett antal delstrategier som underlag för olika aktörers åtgärder för att uppnå målen. Med strategin som underlag utvecklar, beslutar och genomför aktörerna åtgärder. Strategin är avsedd att fungera som länets strategi och således inte enbart Länsstyrelsens.

De föreslagna klimat- och energimålen är:

1. Länets utsläpp av växthusgaser utanför handeln med utsläppsrätter minskar med 25 procent till år 2020 jämfört med 2006
2. Regionens energianvändning är 20 procent effektivare år 2020 jämfört med år 2008, mätt i energiintensitet (tillförd energi per BNP-enhet i fasta priser).
3. De klimatpåverkande utsläppen som energianvändningen ger upphov till minskar med 30 procent per invånare till år 2020 (ton CO₂-ekv) jämfört med år 2005 och med 40 procent till år 2030.
4. 2020 är 20 procent av energianvändningen i transportsektorn förnybar.
- 5 Energiproduktionen i länet sker 2020 till 100 procent med förnybara bränslen, spetslastproduktionen oräknad.

Till målen fogas sex tematiska delstrategier med förslag till möjliga åtgärder:

1. Transporter och resande
2. Energianvändning i bebyggelse
3. Energiproduktion – nya och gamla system
4. Samhällsplanering, regionala strukturer och markanvändning
5. Långsiktigt bärkraftig konsumtion av varor och tjänster
6. Kunskapsuppbyggnad och experiment

Direkt klimatpåverkande utsläpp respektive energianvändning är två nyckelbegrepp i strategin. Förutom dessa anser Länsstyrelsen att det är lika viktigt att redan nu genomföra åtgärder för att minska indirekt klimatpåverkan från konsumtion av varor och tjänster.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen finner att Länsstyrelsens klimat- och energistrategi är ambitiös och har goda förutsättningar att vara inriktningsdokument då kommuner och andra aktörer tar fram åtgärdsplaner.

Förvaltningen finner dock att målen delvis är formulerade så att stor risk finns till olika tolkningar. Generellt för målen nämns att de inte omfattar verksamheter som

ingår i handeln med utsläppsrätter. Men i mål tre ska även utsläpp från dessa verksamheter tas med. Indirekt torde även mål fem omfattas av utsläppshandeln. Förvaltningen förordar att alla utsläpp som sker inom kommunen ska tas med, d.v.s. att alla mål omfattar alla verksamheter, även de som ingår i handeln med utsläppsrätter. Detta då en kommun ofta har betydande möjligheter att påverka hur energiproduktionen sker, t.ex. genom ägande eller delägarskap i energiproduktionsbolag. Dessutom omfattas den handlande sektorn redan idag av kommunala klimat- och energistrategier. Så är fallet i Stockholms stad där omfattande utsläppsreduktioner skett i verksamheter inom den handlande sektorn som en del av stadens klimatarbete. Av växthusgasutsläppen i Stockholms stad står verksamheter inom den handlande sektorn för 25 procent. Troligen är det likadant i flera kommuner i länet. Förvaltningen saknar en analys av hur stor del av utsläppen i länet som står utanför mål 1 och 2.

Vidare finner förvaltningen att valet av olika basår medför flera nackdelar. (Mål 1 har basår 2006, mål 2 har basår 2008 och mål 3 har basår 2005.) detta leder till merarbete vid framtagande av olika data för respektive basår; vilket är ett mycket krävande arbete då tillförlitlig statistik ofta saknas på kommunal nivå. Målen blir inte heller jämförbara sinsemellan och stämmer inte in i kommuners periodiseringar av energi- klimat- och miljöplaner, där kommunala mål utvärderas. Tillsammans gör detta att kommuner får extra kostnader och tidsödande processer både vid framtagande av mål ävensom vid utvärderingar.

I mål fem undantas spetslastproduktionen. Förvaltningen finner att det är synnerligen viktigt att arbeta med alla utsläppskällor och förordar därför att även spetslastproduktion ska ingå.

Strategidokumentet behöver förtydligas avseende transportarbetet. Det konstateras att 68 % av personresorna sker med personbil, men det framgår inte om detta inkluderar yrkesmässiga persontransporter som t.ex. taxi eller inte. Det är dessutom oklart hur utsläppen från transportsektorn beräknas; enligt LCA-data eller vid avgasröret.

Förvaltningen finner det synnerligen angeläget att det görs omfattande trafikmätningar på länsnivå. Och att analyser görs som bland annat studerar vilka faktorer som kan få bilister att övergå till kollektivt resande. För detta arbete saknas för närvarande finansiering. Andra analyser som behöver göras är vilka strukturer i bebyggelsen och stadsplaner som påverkar valet av resätt.

I delstrategin för energianvändning i bebyggelsen nämns det som ett problem att värmepumpar underminerar utbyggnad av fjärrvärme. En noggrannare analys av för och nackdelar med fjärrvärme respektive värmepumpar saknas i resonemanget. En värmepump ansluten till ett vindkraftverk ger klimatmässigt ytterst liten påverkan. Det största hindret för utbyggnad av fjärrvärme är snarare att den har svårt att hävda sig om priset är för högt.

Som möjliga åtgärder vid energieffektiviseringar i befintlig bebyggelse föreslås en bred, långsiktig överenskommelse mellan ett flertal fastighetsägare, hyresgäster och byggnadsindustrin om principer för kostnadsdelning. Förvaltningen finner förslaget föga genomtänkt utifrån principer för hyressättning och ekonomisk förvaltning på affärsmässiga grunder.

Förvaltningen instämmer i att det är angeläget att snarast utveckla mätmetoder som gör det möjligt att utforma framtida mål för indirekt klimatpåverkan av konsumtion och resvanor.

De tematiska delstrategierna utgör en bra grund vid framtagande av kommunala klimat- och energimål.

SLUT

Bilaga

Remiss på Klimat- och energistrategi för Stockholms län